

KAJAJTE SA A VERTE V EVANJELIUM

biblický komentár otca Alberta Maggi, OSM, zdroj: www.studibiblici.it, video príhovor [TU](#)

Mk 1, 14-20

Ked' Jána uväznili, Ježiš prišiel do Galiley a hlásal Božie evanjelium. Hovoril: „Naplnil sa čas a priblížilo sa Božie kráľovstvo. Kajajte sa a verte evanjeliu.“

Ked' raz išiel popri Galilejskom mori, videl Šimona a Ondreja, Šimonovho brata, ako spúšťajú sieť do mora; boli totiž rybármi. Ježiš im povedal: „Podťe za mnou a urobím z vás rybárov ľudí.“ Oni hneď zanechali siete a išli za ním.

Ako šiel trochu ďalej, videl Jakuba Zebedejovho a jeho brata Jána – aj oni boli na lodi a opravovali siete – a hneď ich povolal. Oni zanechali svojho otca Zebedeja na lodi s nádeňníkmi a išli za ním.

Evanjelista Marek odsudzuje hlúposť moci. Vždy, keď si niekto mocný myslí, že môže udusiť hlas obžaloby, Pán vzbudzuje oveľa silnejší hlas. Marek o tom píše vo svojom evanjeliu v 1. kapitole, od 14. verša.

“Ked' Jána uväznili”, nachádzame tu prvý konflikt medzi mocou a Božím poslom. Ale Boh zakaždým vzbudzuje este silnejší hlas. *“Ked' Jána uväznili”*, doslova *“ked' bol vydaný”*, *“prišiel Ježiš do Galiley”*. Ježiš začína v oblasti vzdialenej od židovskej náboženskej inštitúcie, v oblasti, ktorá je v kontakte s pohanmi, a kde teda mohol nájsť otvorenejšiu mentalitu.

“A hlásal Božie evanjelium” čiže dobrú novinu Boha. A akú má Boh dobrú novinu? Že Boh je iný, než ako ho ľudia predstavili veľkňazi. Je to úplne odlišný Boh. Nie je to Boh, čo žiada, ale Boh, ktorý dáva. Nie je to Boh, čo trestá, ale Boh, ktorý odpúšťa. Nie dobrý Boh, ale výlučne dobrý Boh.

Toto je náplňou dobrej noviny Božieho evanjelia, ktoré bude Ježiš ohlasovať. Boh je láska a jeho láska je bezpodmienečne ponúkaná každej osobe. Toto je dobrá novina ohlasovaná Ježišom. *“Hovoril: Naplnil sa čas”*. Na označenie času používa evanjelista výraz, ktorý nesie význam premárnenej príležitosti, priaznivého momentu, ktorý treba okamžite využiť, lebo sa už nemusí viac vrátiť. *“Priblížilo sa Božie kráľovstvo”*.

Božie Kráľovstvo znamená nastolenie Božej vlády. V novom vzťahu s Bohom, čiže s Otcom, ktorý ponúka Ježiš, už neexistuje zákon, vonkajšie predpisy, ktoré má človek dodržiavať, ale prijatie a uskutočňovanie lásky podobnej jeho. Ježišov Boh nevládne nad ľuďmi ustanovovaním zákonov, ktoré majú dodržiavať, ale tak, že im odovzdáva tú istú vnútornú silu, toho istého Ducha, ktorý ich činí schopnými štedro milovať, ako sa aj oni sami cítia byť milovaní.

Božie kráľovstvo sa priblížilo, ale aby sa stalo skutočnosťou, vyžaduje si rozhodnutie zo strany človeka, obrátenie sa. Evanjelista nepoužíva sloveso obrátiť sa, ktoré označuje návrat k náboženstvu, k Bohu, ale ktoré naznačuje zmenu mentality, ktorá zasahuje hlboko do správania, je zrieknutím sa nespravodlivosti a nasmerovaním svojej existencie pre dobro druhých.

Ježiš nás volá a pozýva k takémuto obráteniu, aby sa Božie kráľovstvo stalo skutočnosťou. Božie kráľovstvo v tomto evanjeliu znamená alternatívnu spoločnosť, spoločnosť, v ktorej sa namiesto stúpania uskutočňuje schádzanie, kde namiesto rozkazovania je služba, a najmä kde namiesto zhromažďovania bohatstiev existuje zdieľanie. Aby sa to mohlo uskutočniť, je naozaj potrebné obrátenie, zmena smeru.

A Ježiš pozýva uveriť v túto dobrú novinu. A čo je to za dobrú novinu? Že Boh vedie ľudí a že je možné vytvoriť alternatívnu spoločnosť. Ale aby sa tak stalo, Ježiš potrebuje spoluprácu ľudí. A práve preto **“keď prechádzal popri Galilejskom mori...”,** Evanjelista tu hovorí o Galilejskom mori, ale v skutočnosti je to jazero. Prečo teda evanjelista používa výraz “more”? Pretože more bolo hranicou pohanskej zeme, ale najmä more museli prekročiť židia, aby mohli vstúpiť do zaslúbenej zeme.

Evanjelista teda rozširuje obzory Ježišovho posolstva, ktoré nie je určene iba pre Galileu, ale pre celý pohanský svet. **“...videl, ako Šimon a jeho brat Ondrej”;** sú to dve mená gréckeho pôvodu, čiže sa jedná o komunitu s otvorenejšou mentalitou. **“...spúšťajú sieť do mora, keďže boli rybári. Ježiš ich oslovil: Podďte za mnou”**, toto je pozvanie, ktoré Ježiš neustále opakuje v evanjeliu tak včera ako aj dnes: ísť za ním, pretože on vie, ako uskutočniť túto alternatívnu spoločnosť, Božie kráľovstvo.

“A urobím z vás rybárov ľudí”. Evanjelista tu naráža na 47. kapitolu knihy proroka Ezechiela, kde sú predstavované páry bratov, ktoré dostávajú zaslúbenú zem. Božie kráľovstvo je teda skutočnosťou, ktorá sa už teraz začína vynárať prostredníctvom povolania bratov. Prečo ich ale Ježiš volá, aby sa stali rybármi ľudí? Ježiš ich nepozýva, aby sa stali pastiermi, nepozýva ich, aby sa stali vodcami, nepozýva ich, aby sa stali učiteľmi, ale rybármi.

Čo to znamená? Uloviť rybu znamená vytiahnuť zviera z jeho prirodzeného prostredia a navodiť tak jeho smrť. Robí sa tak vo vlastnom záujme, človek loví pre svoj prospech. Loviť ľudí znamená vytiahnuť ich z vody, kde im hrozí smrť; ide teda o prostredie človeku neprajné, o prostredie, v ktorom môže človek zahynúť, a nerobí sa tak vo vlastnom záujme, ale v záujme druhých.

A toto je obrátenie. Obrátenie, ku ktorému nás Ježiš volá a pozýva: kým doteraz si žil pre vlastný prospech, teraz ži pre prospech druhých; Kým doteraz si lovil pre seba, teraz lov pre druhých, aby si odovzdával život druhým. Ježiš ich teda pozýva, aby s ním spolupracovali na ponúkaní a konkrétnom uskutočňovaní odlišného životného štýlu, ktorý umožňuje existenciu alternatívnej spoločnosti, nazývanej Božím kráľovstvom, a prvý krok spočíva v odňatí človeku toho, čo môže spôsobiť jeho smrť. Ak zrieknutie sa vlastných záujmov prináša život, potom žiť výlučne sústredení na vlastné záujmy a výhody prináša smrť.

A Ježišovými najúhlavnejšími nepriateľmi budú práve tí, ktorí sú sústredení na svoje výhody a záujmy.

“Hneď zanechali siete a nasledovali ho”, títo ľudia, títo prví učenci teda okamžite prijímajú Ježišovo pozvanie, ale Ježiš pokračuje. Tentokrát sa obracia na dvoch bratov s hebrejskými menami; sú to Jakub a Ján, oveľa väčší naviazaní na tradíciu, a ktorí neskôr v evanjeliu preukážu väčšie ťažkosti v nasledovaní Ježiša. Ale aj oni okamžite **“zanechali svojho otca Zebedeja s nádeňníkmi na lodi a odišli za ním”.**

Ježiš má teda v úmysle povolať ľudí, aby s ním spolupracovali, a aby sa stali nositeľmi života pre tých, čo žijú v prostredí smrti.

Preklad: Zuzana Černá